

TÜM
SÜT, ET ve
DAMIZLIK SIĞIR
YETİŞTİRİCİLERİ
DERNEĞİ

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

HAKSIZ FİYAT DEĞERLENDİRME KURULU BAŞKANLIĞI'NA

03.05.2023

ANKARA

Tüm Süt ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneği olarak 518 üyesi ile süt ve et sektörünü temsil etmekteyiz. Üyelerimizin ürettikleri süt miktarı ülke üretiminin yaklaşık %11'ini temsil etmektedir. Buradan hareketle sektörde yaşanan tüm sorunları belirlemekte ve hem üreticinin sürdürülebilir üretim yapmasını sağlamaya çalışmakta hem de tüketicinin uygun fiyatla et ve süt ürünlerine ulaşmasını sağlamaya çalışmaktayız.

Zincirin ilk halkası olan süt üreticilerimiz, sütü işleyen sanayicilerle dönemsel olarak sözleşmeler yapmakta ve bu sözleşmelerde serbest piyasa koşullarına göre karşılıklı anlaşılabilir bir fiyat üzerinden çalışmaktadırlar. Sözleşmelerdeki bu fiyat Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayınlanmış olan 'Çiğ Sütün Alım Satımına İlişkin Yönetmelik'in 10. Maddesinde belirtilen usullere göre belirlenmektedir.

Aynı yönetmeliğin 1. Maddesi AMAÇ bölümünde 'Bu Yönetmeliğin amacı; sanayiye arz edilen çiğ sütün alım ve satımının sözleşmeli usulde yapılması, üretici/üretici örgütü ve alıcı arasında uyulması gereken kuralların belirlenmesi, üretim ve pazarlamada sürdürülebilirliğin sağlanması, arz talep dengesinin oluşturulması ve çiğ süt üretiminde izlenebilirliğin sağlanması ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.' denmektedir.

Ancak, Ocak ayı başından itibaren yapılacak olan çiğ süt alım sözleşmeleri için alıcı durumunda olan süt sanayicileri, süt üreticilerinin artan maliyetleri ve de uzun süre çiğ süt fiyatlarının maliyetlerin altında kalmasından dolayı üreticiler süt ineklerini borçlarını ödeyebilmek için kesime yolladıklarından ötürü süt üretiminin düştüğünü ve dolayısıyla talebin olduğu yerde arzın düşmesi neticesinde de süt fiyatları alıcılar tarafından neredeyse her hafta güncellenmiş ve yapılan sözleşmelerde soğutulmuş çiğ süt fiyatı 12-12,5 TL/Litreya kadar çıkmış ve üretici yıllar sonra maliyetini kurtaracak bir fiyata erişmişti.

Ancak; sanayiciler aralarında gizlice anlaşarak, bir nevi kartel oluşturarak soğutulmuş çiğ süt alım fiyatını 11 TL/litre hatta bazı bölgelerde 10,5 TL/litre tavan fiyata düşürmek için üreticiye baskı yapmaktadırlar ve süt alımlarını durdurmakla tehdit etmeye başlamışlardır. Bunun neticesinde süt üretimi yapan üreticiler zor durumda kalmakta, üretim maliyetinin altında satış yapmaya zorlanmaktadır. Ne yazık ki süt bekletilemeyen ve depolanamayan bir

TÜM
SÜT, ET ve
DAMIZLIK SIĞIR
YETİŞTİRİCİLERİ
DERNEĞİ

ürün olduğundan alıcı konumundaki sanayici bu durumu kullanmakta ve fiyat düşürme konusundaki baskısını sürdürmektedir.

Bu durum ilgili tebliğin hem 10'uncu hem de 1'inci maddesi ile tamamen ters düşmekte ve üreticilerin hayvanlarını elden çıkarmasına neden olmaktadır. Bunun sonucunda önümüzdeki dönemde arzda meydana gelecek azalma hızla devam edecek ve sektör daha da dar boğaza girecek ve tüketiciler ile ülkemiz üretimi ciddi zararlar görecektir.

Açıklandığı üzere alıcı fiyatının kartel oluşturarak düşürülmesi çalışılması ve kartel oluşturarak tehditvari çalışmalar yapılması rekabet koşullarına ters düşmektedir.

Tarım gazetecilerinin duayeni Sayın Ali Ekber Yıldırım da bu konuda defaten yazılar yayınlamış olup, Tarım Dünyası haber sitesinde yazdığı makaleyle (<https://www.tarimdunyasi.net/2023/01/24/kirmizi-ette-ithalat-cig-sutte-fiyat-dusurme-baskisi/>) bu firmaların kimler olduğundan bahsetmiştir ve konunun ne kadar önem taşıdığını kamuoyuyla paylaşmıştır.

Durumu bilgilerinize sunar, gereği için bilgilerinize arz ederiz.

TÜSEDAD YÖNETİM KURULU